

Brandveiligheid

Landelijke uniformering voorschriften brandveilig gebruik bouwwerken

Op grond van de Woningwet moeten gemeenten in hun bouwverordening voorschriften geven over het brandveilig gebruik van bouwwerken. In het kader van de modernisering van de VROM-regelgeving gaat VROM die voorschriften landelijk uniformeren. Daartoe zal in 2008 het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken in werking treden. Vertrekpunt bij het opstellen van dat Besluit is de model-Bouwverordening van de VNG. Belanghebbende organisaties zoals VNO-NCW, MKB Nederland, Koninklijke Horeca Nederland, Landelijk Netwerk Brandpreventie (LNB), VNG en Vereniging Bouwen Woningtoezicht Nederland (VBWTN) zijn bij het uitwerkings-traject betrokken. Overigens: het betreft hier VROM-voornemens waarover nog finale (politieke) besluitvorming moet plaatsvinden.

Waarom landelijke uniformering?

Er zijn meerdere redenen om de voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken landelijk te uniformeren. Allereerst biedt de uniformering van die voorschriften allerlei voordelen (zie kader). Die uniformering is bovendien een logische vervolgstap op de eerdere uniformering van de bouwtechnische voorschriften (1992: Bouwbesluit) en van de indieningsvereisten voor het aanvragen van een bouwvergunning (2003: Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning). Daarnaast past die uniformering goed in de modernisering van de regelgeving op VROM-terrein. Er bestaat ook een breed maatschappelijk draagvlak voor uniformering (o.m. VNG, LNB, VNO-NCW, MKB Nederland en Koninklijke Horeca Nederland).

Wat houdt de uniformering feitelijk in?

Landelijke uniformering van de voorschriften voor brandveilig gebruik leidt in principe niet tot nieuw beleid. De uniformering is gebaseerd op het brandveiligheidsniveau dat met de voorschriften van de model-Bouwverordening is vastgelegd. Het is dus niet de intentie om dat brandveiligheidsniveau bij de uniformering te verlagen of te verhogen. Dit neemt overigens niet weg dat het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken ten opzichte van de model-Bouwverordening wel een nieuw onderwerp gaat regelen, namelijk het brandveilig gebruik bij kamergewijze verhuur. Het Besluit zal op drie andere punten behoorlijk verschillen van de model-Bouwverordening. Dat betreft in de eerste plaats de opbouw en de structurering van de voorschriften. Die voorschriften zijn in de model-Bouwverordening momenteel sterk verbrokkeld (hoofdstukken 2, 5 en 6; bijlagen 2 t/m 6 + 10 t/m 12; bijlage 2 bij toelichting). In het Besluit worden de voorschriften in samenhang gestructureerd, wat de toegankelijkheid en inzichtelijkheid van die voorschriften sterk ten goede zal komen. In de tweede plaats zullen de voorschriften in het Besluit zoveel mogelijk zijn afgestemd met het Bouwbesluit 2003 en met het zogenoemde Activiteitenbesluit milieubeheer (dat vanaf 1 januari 2008 in de plaats is gekomen van de oude 8.40-amvb's ex Wet milieubeheer). In de derde plaats zal het aantal gebruiksvergunningplichtige situaties zoveel mogelijk worden beperkt (zo mogelijk met 80%). De personele capaciteit die daardoor vrij komt bij gemeenten zou dan overigens ingezet kunnen gaan worden voor controles ter plaatse. Daarnaast is er een nog een heel ander verschil. Bij landelijk uniforme voorschriften zijn er betere mogelijkheden om op bredere schaal goede voorlichting te geven over de brandveiligheidsvoorschriften. De inwerkingtreding

Voordelen landelijke uniformering

Het landelijk uniformeren van de voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken heeft allerlei voordelen:

- één set landelijk geldende voorschriften
- eind aan onnodige lokale verschillen
- minder verbrokkeling van brandveiligheidsvoorschriften
- meer rechtszekerheid en rechtsgelijkheid
- betere mogelijkheden voor voorlichting en ondersteunende ICT-toepassingen
- betere afstemming met Bouwbesluit 2003 en milieuvoorschriften
- minder administratieve lasten voor bedrijven

Ministerie van VROM →

staat voor ruimte, milieu, wonen, wijken en integratie. Beleid maken, uitvoeren en handhaven.
Nederland is klein. Denk groot.

van het Besluit zal dan ook gepaard gaan met VROM-voorlichting, die qua opzet vergelijkbaar is met de huidige VROM-voorlichting over de bouwregelgeving. Die voorlichting zal naar verwachting leiden tot grotere bekendheid van die voorschriften bij het publiek, wat een positief effect zal hebben op naleving van die voorschriften.

Beperking aantal gebruiksvergunningplichtige situaties

Met name als gevolg van de cafébrand te Volendam is de aandacht voor de figuur 'gebruiksvergunning' sterk toegenomen. Gemeenten zagen/zien zich voor een forse inhaalslag bij de afgifte van gebruiksvergunningen geplaatst. De omvang en de duur van die inhaalslag en de bijbehorende uitvoeringsaspecten (capaciteitsbeslag) én het streven naar beperking van regel- en administratieve lastendruk, leidde tot de wens de figuur 'gebruiksvergunning' nader te bekijken. Welke positie zou de gebruiksvergunning in de toekomst moeten krijgen als instrument om de integrale brandveiligheid van bouwwerken en het gebruik daarvan te bereiken? Daarbij bleek dat er nadrukkelijk mogelijkheden zijn om het aantal gebruiksvergunningplichtige situaties fors te beperken, zonder het daarbij beoogde brandveiligheidsniveau aan te tasten. Omdat door de milieuregelgeving al is gewaarborgd dat de bedrijfsmatige opslag van brand- en milieugevaarlijke stoffen voldoende brandveilig plaatsvindt, lijkt het niet meer nodig om via een gebruiksvergunning nog aanvullende voorschriften voor die opslag te geven. Vooruitlopend op het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken heeft de VNG de gebruiksvergunningplicht voor die categorie dan ook geschrapt (11e serie Mbv-wijzigingen van 5 september 2006).

Verder is naar huidig inzicht de gebruiksvergunningplicht voor het gebruik van bouwwerken waarin meer dan 50 personen tegelijk zullen verblijven, niet meer strikt noodzakelijk. Algemene regels zouden in combinatie met een meldingplicht voor een voldoende brandveilig gebruik van die bouwwerken zorgen. Burgemeester en wethouders hebben, indien nodig in het concrete geval, de bevoegdheid aanvullende eisen te stellen aan dat gebruik. Op basis van zo'n gebruiksmelding, die minstens vier weken voor aanvang van het gebruik van het bouwwerk moet worden gedaan, kan de gemeente/brandweer voor- en/of achteraf ter plekke gaan controleren of het bouwwerk en het gebruik daarvan inderdaad aan de in de bouwregelgeving gestelde brandveiligheidseisen voldoen.

Juridische werking

De voorschriften van het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken komen in de plaats van de huidige gemeentelijke voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken. Het Besluit zoals dat in 2008 in werking treedt, is gebaseerd op artikel 8, achtste lid, van de Woningwet. Dat betekent dat de bevoegdheid van de gemeenteraad om in de bouwverordening voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken te geven vooralsnog in stand blijft, maar dat de bouwverordening met het Besluit in overeenstemming moet worden gebracht. Zolang die verordening niet met het Besluit in overeenstemming is gebracht, geldt het Besluit rechtstreeks en dienen de voorschriften van de bouwverordening buiten toepassing te blijven. Op grond van artikel 7b van de Woningwet is het verboden een bouwwerk in strijd met de voorschriften van het Besluit te gebruiken. Overtreding daarvan is strafbaar op grond van de Wet op de economische delicten. Op grond van artikel 125 van de Gemeentewet kunnen burgemeester en wethouders bij zo'n overtreding direct bestuursrechtelijk, dus zonder formele tussenstap van een specifiek aanschrijfbesluit, een handhavingsbesluit nemen (bestuursdwang of dwangsom). Op grond van artikel 100d van de Woningwet kan dat besluit ook inhouden dat het gebruik van het bouwwerk moet worden gestaakt of dat voorzieningen moeten worden getroffen die zijn gericht op het tegengaan of beëindigen van het brandveiligheidsgevaar.

Besluit brandveilig gebruik bouwwerken: tussenstap

VROM streeft ernaar de bevoegdheid tot het geven van gebruiksvoorschriften over te hevelen van de gemeenteraad naar het Rijk, waarbij de gebruiksvergunning(procedure) ingebed gaat worden in de omgevingsvergunning(procedure). De daarvoor benodigde wetswijzigingen zijn deels al in procedure gebracht (ontwerp-Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) of zullen naar verwachting in de loop van 2008 in procedure worden gebracht (wijziging Woningwet). De in 2008 beoogde inwerkingtreding van het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken is dus een tussenstap.